

TIC

Velvyslanectví České republiky Ottawa

Gestor: ODEV

Ostatní adresáti MZV: AMER; NMSED; NMSUM; OAZI; SED

ZÚ: ZÚ v působnosti AMER/SA

Externí adresáti s propojením: MPAO, MZe

Ostatní externí adresáti:

V Ottawě dne 21.04.2015

Č.j.: 220/2015-OTTAWA

Skart. znak: V/5

Věc: Kanada - agropotravinářský zahraniční obchod

1) Vývoj AZO v Kanadě (hlavní dovozní položky a netto dovozní položky)

Dovoz agropotravinářských výrobků (HS kapitoly 1-24) do Kanady v roce 2014 dosáhl hodnoty **41,5 mld. CAD** a meziročně se zvýšil o 11,4 %.

HS 4	Hlavní dovozní položky	Dovoz (mil CAD)	Meziročně (%)
2204	víno a hroznový mošt	2.143,8	+2,8
1905	chléb, pečivo, cukrářské výrobky, sušenky	1.651,8	+14,8
2106	bílkovinné koncentráty a jiné potr. přípravky	1.487,4	+4,6
0901	káva	1.443,5	+18,7
1806	čokoláda a další potraviny obsahující kakao	1.036,0	+10,7
0810	bobule-ovoce (čerstvé)	1.014,7	+7,7
2309	krmivo pro domácí zvířata	999,7	+7,3
0306	korýši	969,9	+29,1
2207	ethylalkohol a denaturované destiláty	940,2	+16,8
2202	voda a nealkoholické nápoje (kromě džusů)	937,2	+15,1
2008	přípravky z ovoce a ořechů jiné než vařené	890,5	+17,0
0201	hovězí maso (čerstvé nebo chlazené)	856,1	-10,9
1602	konzervované maso	842,8	+17,9
2208	destiláty, likéry	841,4	+7,8
0709	houby (čerstvé nebo chlazené)	825,1	+9,1
2009	ovocné a zeleninové džusy	771,3	+3,9
2103	omáčky, koření, směsi koření, hořčice	757,9	+21,9
0304	rybí filé a další rybí maso	683,3	+16,5
2203	pivo	661,0	+2,2
0802	ořechy	590,5	+21,2
1701	cukrová třtina a řepný cukr	587,8	+11,5
0805	citrusy	587,3	+18,5

1901	potravinové přípravky z obilovin, mouky	586,0	-1,3
1904	polotovary z obilovin, výrobky z obilovin	577,6	+16,7
0203	vepřové maso	563,3	+18,4
0806	hroznové víno	553,0	+4,8
2304	dorty ze sójového oleje	546,7	+23,0
0207	drůbeží maso	482,6	+0,4
0803	banány	472,2	+11,6
0804	datle, fíky, ananas, avokádo, mango, guava	460,3	+12,8
1005	kukuřice – osivo	454,9	+43,0
1902	těstoviny	452,4	+9,0
0705	hlávkový salát a cikorka	449,8	+3,6
1704	žvýkačky a jiné cukrovinky	436,7	+11,8
0704	květák, brokolice, růžičková kapusta	407,0	+19,3
1604	konzervované ryby a kaviár	394,9	-1,5
1006	rýže	391,0	+15,5
0808	jablka, hrušky	387,1	+0,5
2005	konzervované brambory a další zelenina	376,8	+19,5

HS 4	Netto dovozní položky	Bilance (mil CAD)	Meziročně (%)
2204	víno a hroznový mošt	-2.073,3	+2,2
0901	káva	-933,8	+24,9
2207	ethylalkohol a denaturované destiláty	-869,0	+19,1
0810	bobule-ovoce (čerstvé)	-828,8	+9,1
2202	voda a nealkoholické nápoje (kromě džusů)	-819,6	+25,4
2009	ovocné a zeleninové džusy	-674,2	+5,9
0805	citrusy	-587,2	+18,5
0802	ořechy	-575,8	+21,0
1701	cukrová třtina a řepný cukr	-570,9	+13,5
2008	přípravky z ovoce a ořechů jiné než vařené	-555,9	+19,8
0806	hroznové víno	-550,9	+5,2
1602	konzervované maso	-527,7	+11,7
2203	pivo	-479,4	+5,7
2103	omáčky, koření, směsi koření, hořčice	-472,3	+35,2
0803	banány	-472,2	+11,6
2106	bílkovinné koncentráty a jiné potr. přípravky	-458,7	-6,5
0804	datle, fíky, ananas, avokádo, mango, guava	-456,2	+12,3
2304	dorty ze sójového oleje	-453,0	+20,1
0705	hlávkový salát a cikorka	-404,5	+2,1
0304	rybí filé a další rybí maso	-384,0	+29,6
1006	rýže	-383,9	+15,1
0704	květák, brokolice, růžičková kapusta	-358,4	+22,6
0808	jablka, hrušky	-345,3	-3,2
2208	destiláty, likéry	-341,3	+26,8
0709	houby (čerstvé nebo chlazené)	-300,2	+9,4
0807	melouny, papáje	-270,7	+4,8
1902	těstoviny	-268,3	+14,7
1604	ryby a kaviár - konzervované	-247,6	-4,0
2309	krmivo pro domácí zvířata	-247,0	-5,0
0809	meruňky, třešně, broskve, švestky	-240,8	-2,8
2005	brambory a další zelenina - konzervované	-237,8	+24,3
0406	sýry a tvaroh	-225,1	+6,8

1801	kakaové boby	-220,9	+36,5
1804	kakaové máslo, tuk a olej	-202,7	+91,6

2) Projekce vývoje trhu včetně aktualizace perspektivních dovozních položek

Dovoz potravin do Kanady bude s největší pravděpodobností dále růst. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva dosahuje v posledních letech 1,1 %. V roce 2014 to bylo téměř 370 tis. lidí, přičemž velkou část přírůstku tvořili imigranti (250 tis. lidí) a menší část (120 tis. lidí) přirozený přírůstek (tj. rozdíl mezi počtem narozených a zemřelých). Nejvyšší přírůstek obyvatelstva v roce 2014 zaznamenaly provincie Alberta (+2,4 %) a Saskatchewan (+1,5 %) a teritorium Nunavut (+2,1 %). Nejvíce imigrantů přišlo z Číny, Indie a Filipín.

Mezi perspektivní dovozní položky patří netto dovozní položky. Vzhledem k vysoké imigraci z Číny, Indie, Filipín a také z muslimských zemí lze za perspektivní položky považovat rovněž potraviny, které tito lidé konzumují.

V souvislosti se vstupem v platnost Komplexní ekonomické a obchodní dohody mezi Kanadou a EU (CETA) pravděpodobně v roce 2016 se bude zvyšovat v průběhu 5 let (implementační fáze) dovozní celní sýrová kvóta na celkových **16.800 tun** a **1.700 tun** ročně na sýry k průmyslovému využití.

Podle článku 37 Konsolidovaného textu CETA bude vyčleněno novým žadatelům (tj. noví exportéři sýrů z EU) pouze **30 %** sýrové kvóty a po ukončení implementační fáze jen **10 %** sýrové kvóty (tj. 1850 tun).

Čeští exportéři sýrů by se měli hodně snažit, aby získali ze sýrové kvóty alespoň něco!!! Po vyčerpání sýrové kvóty uplatňuje Kanada na sýry z EU dovozní clo ve výši **245,5 %!!**

3) Aktuální situace v podmínkách uplatnění se na trhu

Při exportu agropotravinářských výrobků do Kanady čelí zahraniční firmy různým obchodním překážkám (tarifním i netarifním).

- Vládní monopol na dovoz alkoholických nápojů

Každá z 10 kanadských provincií uplatňuje monopol na dovoz alkoholických nápojů do provincie. Dovoz zajišťuje vládní firma (tzv. crown corporation). V jednotlivých provinciích se jedná o tyto organizace:

Ontario - *Liquor Control Board of Ontario (LCBO)*

Quebec - *Société des alcools du Québec (SAQ)*

British Columbia - *BC Liquor Stores*

Alberta - *Alberta Gaming and Liquor Commission (AGLC)*

Saskatchewan - *The Saskatchewan Liquor and Gaming Authority*

Manitoba - *Manitoba Liquor & Lotteries Corporation*

New Brunswick - *The New Brunswick Liquor Corporation*

Nova Scotia - *Nova Scotia Liquor Corporation (SLGA)*

Prince Edward Island - *P.E.I. Liquor Control Commission*

Newfoundland & Labrador - *Newfoundland Labrador Liquor Corporation*

Ve většině provincií zajišťují vládní firmy také distribuci a maloobchodní prodej alkoholických nápojů. V některých provinciích (tj. Alberta, Quebec, British Columbia) zajišťují maloobchodní prodej alkoholických nápojů také privátní firmy.

Zahraniční zájemci o export alkoholu do Kanady musí kontaktovat zvláště v každé provincii vládního monopolního dovozce a přesvědčit je, aby do svého sortimentu zařadil jeho výrobky. Praktiky těchto monopolních dovozců vůči zahraničním dodavatelům alkoholických nápojů jsou téměř diskriminační a výrazně ztěžují přístup na kanadský trh. Tito dovozci rozhodují o tom, zda vezmou do své prodejní sítě alkoholické nápoje od zahraničních dodavatelů. Pokud ano, zahraniční dodavatel musí „zajistit“, že prodej jeho produktů v monopolní síti vládního prodejce dosáhne určité minimální množství (kvóta). V opačném případě je prodej alkoholu ukončen a nesmí se v provincii dále prodávat. U některého dováženého alkoholu určuje vládní monopolní dovozce rovněž minimální a maximální prodejní cenu.

- Státní podpora prodeje alkoholu domácích výrobců

Provinční vlády v Ontariu a Québecu umožňují domácím producentům přímý prodej jejich vín (vyrobená jen z místních hroznů) v místě produkce. Ontario umožňuje provinčním producentům prodej jejich vín na farmářských trzích. Vláda provincie British Columbia umožňuje místním producentům alkoholu přímý prodej jejich výrobků na farmářských trzích. Prodej zahraničního alkoholu je v uvedených provinciích přitom možný pouze přes vládní monopolního prodejce (LCBO, SAQ, BC Liquor Stores).

Ontarijská vláda umožňuje vládnímu monopolnímu prodejci LCBO prodávat všechna ontarijská vína do místních restaurací a barů s dodatečnou slevou 5%. LCBO také aplikuje nižší prodejní marži u levnějších domácích alkoholických nápojů než u zahraničních alkoholických nápojů příslušné cenové kategorie a na dovozové víno uvaluje tzv. poplatek za službu (*cost of service fee*) ve výši **6 %** z ceny vína, což zahraniční vína prodražuje. Tento poplatek by mohl být odstraněn poté co dohoda CETA vstoupí v platnost.

- Supply management systém (mléčné výrobky, vejce, drůbeží maso)

Prodej mléčných výrobků, vajec a drůbežího masa je v Kanadě regulován skrz tzv. *supply management system* (SMS). Celonárodní a provinční komoditní marketingové organizace mají k provádění SMS přenesené pravomoci od kanadské vlády a provinčních vlád. SMS pro výše uvedené komodity jsou v mnoha ohledech podobné. Nabídka příslušných komodit na kanadském trhu je regulována systémem výrobních kvót a stanovených výkupních cen pro domácí producenty. Jednotlivé provincie žádají příslušné celonárodní komoditní marketingové organizace (tj. *The Chicken Farmers of Canada, The Canadian Milk Supply Management Committee, The Canadian Egg Marketing Agency, The Canadian Turkey Marketing Agency*) o přidělení produkční kvóty a následně ji rozdělují v rámci provincie mezi místní producenty. Producenti (farmáři) si výrobní kvóty nakupují a z poplatků za kvóty je pak plně hrazena činnost národních komoditních organizací. Dovoz příslušných komodit do Kanady je omezen množstevními celními kvótami (mléčné výrobky) a poté mimořádně vysokými dovozními cly (až 313,5 %).

- Omezený prodej potravin a alkoholických nápojů mezi provinciemi

- Provinční vládní monopolní prodejci alkoholických nápojů omezují prodej alkoholu z ostatních kanadských provincií. Federální zákon o možnosti dopravy vína mezi provinciemi nebyl dosud implementován. Při cestování z provincie do provincie si spotřebitel může přivést maximálně 2 láhve vína.
- Pravidla supply management system blokují farmáře ve volném prodeji mléčných výrobků, vajec, drůbeže mezi jednotlivými provinciemi.
- Provincie Quebec zakazuje prodej produktů, které míchají máslo nebo mléko do nápojů a pomazánek na bázi zeleninového nebo sójového oleje.

- Další obchodní překážky na kanadském trhu

- Nepříměrně dlouhé lhůty (až několik let) pro registraci geografického označení (GI) u potravin a nápojů.
- Dovozní celní kvóty (např. pšenice, ječmen a výrobky z nich, vepřové a hovězí maso, drůbeží maso, vejce, mléčné výrobky) a téměř prohibitivní cla nad rámec celní kvóty.
- Rozdílné předpisy na potraviny v jednotlivých provinciích.

4) Přípravovaná/nově zaváděná netarifní opatření

V listopadu 2012 vstoupil v Kanadě v platnost zákon **Safe Food for Canadian Act** (SFCA), který poskytuje legislativní základ ke zjednodušení a konsolidaci předpisů o bezpečnosti domácích i dovoзовých potravin.

Od října 2013 podléhá kanadská potravinářská inspekce *Canadian Food Inspection Agency* (CFIA) ministrowi zdravotnictví. CFIA dříve podléhala ministrowi zemědělství a agropotravinářství a s ministrem zdravotnictví konzultovala záležitosti bezpečnosti potravin. Ministr zdravotnictví je nyní přímo zodpovědný za všechny činnosti v oblasti bezpečnosti potravin. Ministr zemědělství a agropotravinářství zůstává zodpovědný za nepotravinovou bezpečnost v oblasti zemědělské činnosti - tj. ekonomické a obchodní záležitosti, ochrana zdravý zvířat a ochrana rostlin.

SFCA konsoliduje 3 zákony o kontrole potravin (*Meat Inspection Act, Fish Inspection Act, Consumer Packaging and Labelling Act*) a **10 předpisů zákona Canadian Agricultural Products Act** (*Dairy Products Regulations, Egg Regulations, Processed Egg Regulations, Fresh Fruit and Vegetable Regulations, Honey Regulations, Maple Products Regulations, Licensing and Arbitration Regulations, Organic Products Regulations, Meat Inspection Regulations, Fish Inspection Regulations*).

V Kanadě nadále platí pro všechny prodávané potraviny zákon „The Food and Drugs Act“ (FDA) a zákony týkající se zdravý rostlin a zvířat.

Pro všechny dovážené a vyvážené potraviny i potraviny určené pro obchod v rámci Kanady budou platit jedny předpisy inspekce potravin.

Nyní probíhá implementace akčního plánu (***Safe Food for Canadians Action Plan***), který navrhuje nová nařízení (SFCA regulations) zahrnující:

- Horizontální požadavky na bezpečnost potravin
 - licenční požadavky, preventivní kontroly, sledovatelnost (traceability) a udržování záznamů
- Specifické požadavky na bezpečnost potravin a ochranu spotřebitele podle komodity
 - tj. jatečná ustanovení; standardy pro identitu, jakost, velikost balení, kontrolní značky, označení)
- Doplnující nařízení ohledně zveřejňování informací a správní peněžité sankce.

Největší změnou pro dovozce potravin bude **nutnost licence pro dovoz veškerých potravin**. Toto opatření rozšiřuje požadavek dovozní licence mimo dříve regulované potraviny (tj. maso, ryby, mléčné produkty, vejce, zpracované ovoce a zelenina, čerstvé ovoce a zelenina, výrobky z medu a javoru). Všichni držitelé dovozní licence budou muset mít trvalé místo pro podnikání v Kanadě nebo v zemi, jejíž systém bezpečnosti potravin je uznán Kanadou. To znamená, že poskytuje podobnou úroveň ochrany spotřebitele jako kanadský systém.

Nová finální nařízení (SFCA Regulations) by měla vstoupit v platnost **v červnu 2015 a budou zveřejněna v Canada Gazette, Part II**.

Vypracoval: Ing. Jaroslav Remeš

Schválil: Mgr. Pavel Hrnčír

